

ЖЕНСКИ ГЛАС

ОРГАН АЛИАНСЕ ЖЕНСКИХ ПОКРЕТА У КРАЉЕВИНИ С. Х. С.

Уредништво и Администрација Кр. Михала, 46/1
Руководне салти уреднику Круска 71.

Уредник:
ВЕРА ЈОВАНОВИЋ

Београд, 15. марта 1927.
БРОЈ 4. — ГОДИНА VIII.

Власник др. А. Ж. П.:
МИЛИЦА ДЕДИЈЕР

Излази сваког 15. у месецу. — Година прег-
лата 10 динара. — Примерак 2 динара.

ЖЕНСКО ПРАВО ГЛАСА

У вођењу савремене политике и уређењу многих државних питања која се тичу свих грана наше државе подељено, неопходно је потребно, и по општу корист, врло важно, да се и жени нашој, као моћном фактору, да право, да својим гласом и својим учешћем у доношењу одлука и закона и у Народног Представништва, у пуној мери покаже и развије своју способност. Данас је у опште слобода говора сасвим проста и природна ствар. Свет је на то навикао у толикој мери да изгледа да је исти природно право. Потребно је било векови да прођу да се ова слобода измислила за људе, када се појавио покрет да се и женама да слобода да своје мисли, своје идеје, своја опажања и своје погледе јавно изразе и узму у њихова појединачна са човеком у решавању свих питања која се односе на напредак и побољшање државе чији су и оне члан као и човек. Друштво се бунуло, сас извесног броја, против овог покрета, али другим речима, овим новим идејама, што се врло лако да објаснити разлогом, да је већина друштва спора да схвати нове идеје, нове мисли. Менталитет обичних људи састоји се из увећана која су наследили и којима су чврсто одани и инстинктивно су непријатељи свему што би пореметило постављен ред у породици. Нове идеје значе потребу да се преуреди стечени појмови, а овај је процес тежак, јер захтева усавањ нових мисли и идеја, и признање јавно о тој човеку не жели да призна. Човеку, који је до сада имао једино право на идеје, на учешће у јавним пословима, на решавање и пољење идеја, сваки покрет жена, који би садржавао постављање правила, изгледао је опасан, непријатељски и непријатан. Ова непријатност лежи углавном у менталној лакоћи човека да размишља, а увећања је позитивним осећањем извесног неповерења и страха. Конзервативни инстинкти људи састоји се у доктрини да је основ друштва бити уздизам свим њиховим покушајем да се његова структура измени. Покр извесног, малог броја година, људи су одступили у извесним државама од предрасуда и увидели, да је за напредак државе потребно и корисно да сваки члан, који исту савишљава, узима подељнако учешћа у свима пословима и у свима правима ради боље управе и развоја исте и жене су добиле право и слободу да узму подељнако учешће са људима, да изразе слободно своје мисли и идеје у руковођењу свих државних питања и интереса. Факт да је свако одрасло биће без разлике пола најбољи судији својих интереса, и да се општем добру најбоље служи, кад се интелектуалне способности удруже са сопственим интересима, утаврђује да је у јавној развоја и напредака државе потребна сарадња свих чланова друштва са свима својим способностима, где су сва мишљења и сви интереси представљени и заступљени. За пример само, колико би добра, у данашњем времену

опште економске кризе, учинила жена, која би својим уроченим економским способностима у вођењу своје сопствене куће, применили своје погледе на општу кућу, државу, где би се показала као одличан економиста. Кад би јој се прилика дала, она би више учинила од свих људи са свима њиховим чланцима о економском питању. Као потврду овога ево један конкретан пример. Војвоткиња од Ангола на митингу Либералне и Конзервативне Женске Уније одржаном у Калктон Холу 23-ег фебруара измела је ово: „Пре три године било је савилних кућа у Енглеској и Велсу 109.000. У година 1926. број се повећао на 195.000, немије су поновене, више и бољих основних школа отворено је, и многи други напреци изведени су и постоје свих очевних финансијских тежишта, благодарени једино утицају и брзом схватану потреба жена у парламентарно“.

Али слобода и право гласа садржи јошве обавезу свакога да води бригу о јавним пословима и апсолутну надомост државних интереса над личним. У природи је жена да својим личним интересима претпоставе оно што је добро за друге, зато у овој идеји апсолутне надомости државних интереса надличним, жена би била најбољи бранилац истих.

На крају још и ово, од мале је важности слобода и право гласа ако се исто не буде умело правилно да искористи и употреби. Тежиште настају баш кад се то право добије. Борба заиста је тешка и велика, и многа лица која су у стазу да разумеју, осете и схвате да нашој тежак положај без права гласа, ретко су у стазу да исто употребе кад га добију. Да се исто извојује потребна је јака воља и рад, али да се исто корисно употреби неопходно је схватање и разум. Као пример узмемо Енглеску где је борба за право гласа била дуга, више од 30 год., тешка и често пута оштра, при победи и одмах после исте ни једна од великих бораца за ту слободу и право није успела да уђе у Парламент. Г-ђица Кристигана Панкхаст је на изборима пропала, и тек годину дана добије права жена Леда Астор била је изабрана. Жене у борби за право гласа, сметиале су сума потребу обавештавања и упућивања женског света, како то право да примене и употребе. После овог првог неуспеха енглеских сфржакетиња, који се великим делом приписивао необавештености женског света како своје право да примене и искористе, образовала су се друштва и одбори који су држали предавања по целој Енглеској и обавештавали женски свет о праву гласа и како да се исто употребује. Резултат је био врло добар, али се са радом није престало, ни и данас траје и од врло велике је користи.

Женски Покрет, који је врло агитан, сигурна сам неће заборавити ову појединост за свој велики и тежак рад.

Лондон.

Милица М. Васића

Покрет жена за мир

Госпођа Милена Цола, активна члан „Нехоловањске листе жена за мир и слободу“, љубавно се одважала моли да напеш уредништва да напеш за наш лист, неколико члана о женском покрету за мир. У издужењу чланку показива историју Лиге које конгреса у Дублину, а у трену дане неколико пројила жена, нарочито истакнуто у покрету за мир. Госпођа Цола пише нам да жели напеш листу много уште. Уредништво јој најпотије благодари на сарадњи и жељама.

Велики педагог XVII века и борац за светски мир, Јан Камениски увидео је још тада велику моралну снагу жена у раду за мир: жене као владарица, и пр. црквица краљица Ана, жене из високотрпства као кнегиња Ракоши, или жене које не мање силног грађанства и у опште жене као мајке, прве васпитавајуће деце. Он је у женама увидео посреднике и биљ елементар, а истовремено је својим пророчанским духом наредио да је женама одређена врло важна улога у историчном развоју у тежњи за мир.

Тежиња за мир увек је била јасна у свима жена. Ако прелестимо књиге, које су написале жене — биселне, диктатике, усомене — кроз све те усомене многих строча, преплине се тежиња за мир, Rahel Varnhagen пише у једном месту: „Својим славним писцима: „Mir! Mir! како је сладак, сладак као младост, за којом пољасио дажд прође“. Већ у првих почетних еманципације жена из старих списних окова застарелих предрасуда надишмо на апеле и пројасе за мир, јер су жене осетиле вредност и важност мира. Шведска Фредерика Бремер, поавала је већ 1854. год. све жене да раде за мир и споразум међу народима. Тај позив, који је био за тадашње доба веома смел, изашао је 28. августа 1854. год. у некој листи. Тада је био исто тим позивом жене удружених свих жене у алиансу за мир а против тежња за рат. Од тога доба је прошло више од 70 година. Жене су прешле трновит пут многих ратова, преплате су и светски рат, па ипак велика већина матери и жена жели, на дела појединачних жена и жене, да се мир, исто тако, као и он жене које је хтела пробудити Фредерика Бремер из њихове апатије.

Интернационалне женске организације које су постале на 20 година пре, светског рата и које су основале жене надахнуто интернационалним тежњама, — али које зато ипак нису мање волеле своју земљу — унеле су у своје програме више или мање наглашаван рад за мир. На савременом, као природној реакцији противу ратног Европе, који је обухватила највећи део Европе, затим Америку и све делове света, који су биле подељени колонијалним државама.

Самовољно и намерно изазван рат био је једаруцу лише свима хуманитарним тежњама човечанства, који су баш биле пожељне раскидајући окове, сковане из застарелих традиција и бесмислености ратне. Али ипак неке појаве биле смо ипак и слици и гледи. Годинама и годинама читали смо о изумима и напредовању ратне технике, а нико није помислио на то, да ће тај напредак у истини бити употребљен у рату, и да ће служити тако звању „лободности поход технике“ за уништавања човечанства. Више година, пре изби-

јања светског рата написала је Берта Сутнерова, која је била оснивачица „Друштва за мир“ у бившој Аустрији, своју анеману књигу „Доле са оружјем“. Али, та књига није продрла у широке масе жена, није изазвала утисак, који је очекивала ауторка: да отргне пре свега жене из тупе безбрижности према свима припремају за рату, крваву катастрофу. Напоконтадашњи и озбиљне реч, храбро призивају да отклањање свих ратова, напаше су на гласе оних, а у последњем моменту, када се он дада препричати ратна опасност. Неке речи одбиле су се без одлага ко владца, чије су главе биле пуне звезде мачева и грмљавине топова. Можда су те речи ипак биле једна жва утеша женама, најгоре погубљеном рату, али које су прегр моћним надлом неспријатељства биле без моћи.

Врло је мали број оних жена које су схватиле без икакве дрвине после првих месеца светског рата, да су потпуно правца обавеза о брзом свршетку рата, којима су нас хтели утешити. Али оне су се ипак одлучиле на рад. Инашало се много аутичних и рата за мир. У нади за ослобођење народа, за самодолучност, поменало се и много личних мача и жеља: сваки мачак није погатањ... Тако је велики број препарених матери и жене потпуно много других става у погледу. Срушена сега, оплачљиваи градови, сан узге рата, свс се то несако везало са радом на оно, што ће довести свршетку рата. Позадина се систематски фртоваљ мржњом против оних народа, против које су се борили наши мужевни и синови. Душе матери су биле исто толико отроване, као тела њихових синова отрованим бомбама на фронту. Инашатији генералштаба јављали су о патњама и мукима становништва на ратној територији. Ко би могао да верује, да су и на другој страни жене, које би радо пружиле руку материрама преко боја мртвих?

И тако први покушаји жена, да се боре борсн против мачева и ратних средстава мира, поред тежња које је проузроковао и сам рат нашили су на поверење. Да ли је могуће веровати налагм речима оних других, на другој страни? Наше душе биле су пуне сумња у човечанство, у пријатељство, и те сумње се почеле јављати баш тада, када су најближи нападници гласали крик: Је ли покушаји су биле нушта последица осећања мржње, које је било на врхунцу. Жене су осетиле бесмисленост и немогућност тежње, да би се икада изравнали међународни конфликти, снагом оружја. Године 1915. летео је њихов први позив државама које су биле у рату, да се нешто уради, да се сазове мировна конференција, која је сазвана: после четири године, када је Европа прешла пут до Голготе и испила црна патња до дана. Када је била сазвана Конференција мира, у тежњи да се постигне непоколебљив мир, жене су обратиле пажњу на опасност диктована ипак постојећом ситуацијом, да се изисвања мировних услова, још 1919. године, су тражили сазивање једне економске конференције, која би се одржала пре конференције мира и која би протудирала пре политичког уређења економске односе међу свима државама. Али, тек после шест година су се одлучиле државе да сазову такву конференцију, када је беа дошла до врхунца и цију, када је катастрофална економска криза свих, и победника и побеђених, то не миновно тражила. Скоро би дошао чо век у искушење да напаше историјат мировних тежња, и да докаже каква је

Политички преглед

Спољна политика

Порука Срп Остен Чомбарелна Грчкој „не потписати уговор са Југославијом“ и грчки пристапак на такву поруку су докази тактике тајанљиве политике што потпуније изоловаће наше земље.

Ратификација париске конвенције о Бесарабији од стране Италије је догађај изнад сваке напетости по светској политици. По тој конвенцији, Бесарабија се одреже од Русије и мимо protesta Савијета и без палисантија и даје Румунији као печат тајанствено-румуног пријатељства, склопљеног са благословом Велике Британије. Интересантно је, да су овај протокол потписале Енглеска и Француска, али има важности тек оца, кад га три до четири следе потпишу. Јапан ће сигурно потписати да се не би замерио Европи, јер га иначице сумња да се спрема да вођу Одбране Истока од Запада т.ј. одбрану жуте расе од беле расе.

После енглеске ноте саветима и њиховог одговора, Велика Британија сматра да мора предугорити било општо мере према Русији, коју сматра за кривца невоља на Истоку. А да би указала на опасност покрета који се шири и који ће се вероватно раширити и на Индију и друге енглеске колоније као и на њен господарски положај на мору, Енглеска позива и друге силе у предлогу да је читав покрет наперен противу беле расе.

Заузеост Енглеске на Истоку и то за дуже време, даје прилике Италији, да оствари своје планове на Балкану и Африци. Догађај у Албанији, Грчкој и сад у Румунији показују њен потпуни успех.

Указује међународне војничке контроле у Мађарској и Бугарској је на дневном реду. Мада Антанта на коју Италија с планом удара, не може пристати на ово указује војничке контроле, јер нема Балканског Локана, гарантованог великим силама. Ако би се и то допустило, онда Италија Народа, која одуваће сваку опасност, а каже народне са слуша само, нема смисла да постоји. И ако смо највећи приврженици једног светског фронта, пред који би сви народи износили неспоразуме, али који би били равноправни чланови што сада није случај, ипак стрепимо да Италија Народа није једна од формација напредних и напреднишних политика. *Правда*.

Председник Северо Америчких Држава упутио је предлог Великој Британији, Француској, Италији и Јапану да се у међународном одбору за разоружање проучи смањивање поморског наоружања на најмању меру. Државне Сједињених Штата, Америчких Држава у Мексику, Никарагви и Панаму нису у складу са овим на изглед мирољубивим предлогом америчког председника Г. Кулида.

Француски парламент примио је законски предлог о општој мобилизацији за време рата. По том предлогу сви Французи, без обзира на пол и године учествују у одбрани земље од стране државе и материјално и животне земље. Овакав закон доноси се данас, и ако смо се надали, да ће велики рат довести људима искуство да је рат највећа не-

проорачански дух водно жене у стварима ратне политике.

Пре светског рата су почеле жене да раде интензивније на остварењу својих захтева за политичку равноправност. Брутална сила рата пониглала им је све наде на политичка права. Добра, која је дошло с ратом, била је добиј сагласност на свих човечјих права и личне слободе. Жене су наследила својим физичким инстинктом, да ће сурова сила победе оружја поинишати све наде за побољшање предатних прилика. Таква раширљива довела су усред рата до осинавања пашифицирати интернационалне женске организације са циљем, да раде против светског рата и да додуже уједињене жене својих држава за отпор против њихових ратова, против припрема за рат, и за слободу свих.

Интернационална Лига Жена за Мир и Слободу, која је изникла из тих тежњи и из мањених почетака, а чини је рад таквих жеља, до данас постоји међународних удружења за мир, јесте организација која је постала за време рата, само с намером да припрема ново доба, доба без ратова.

О њеној историји идућег пута.

Пргр. Милена Ивова.

Да ли заслужујемо критику?

Кад год се појави каква новина, тада наступи критика која је често изречена у најбољој намери — да помогне доброј ствари, али такође врло се често критикује у негативном смислу — да се омаљовао оно, што и сам критичар врло добро зна да не би могао боље извршити дотичне ствари. Појава нашега листа наравно да је узбудила критичан дух наших читатељница и одмах, после првих бројева, чули смо много оправдања а и много неоправдање критике. Сматрам да је најбоље, да одмах пројектујемо нека критична опажања. Искрени разговор ће нам помоћи да се избегну погрешна тумачења и да не почнемо поправљати ствари онда, када буде докљан. Зато молим све *правде придошле нашега листа и нашега покрета*, да одмах кажу своје мишљење, кад год се не слажу са нама.

Прво се обраћам словенским читатељницама. Оне су се потужиле да лист има врло мало словенских чланака. До сада су изашли три броја листа, и у два броја није било словеначких чланака. Зар није та примедба дошла и сувише рано? По моме мишљењу би њихова критика била на месту тек по истеку неколико месеца, када би лист показујући у много већој мери сарадњу Словеначке. Случајно се десило да у 2. и 3. броју нема словеначких чланака. Словеначки чланци чекају да се објаве. Да смо располагали са више материјалних средстава, и да смо први број могле издати на осам страна, ми бисмо могле објавити све оне чланке, који су били намењени за први број листа, и у томе случају следећи бројеви не би изашли без словеначких чланака. Уредник је морао објавити у 2. и 3. броју оне чланке, који је молио још за први број. Било би врло неедликатно да се ти чланци објаве после пола године. Да су критичари мало пречекали, или да су запалили за узорак тамо, где би могли добити тајан одговор, уверена сам да не би дошло до таквих реагирања, до којих је дошло.

Помислити морамо такође на једно, да је „Женски Покрет“ заједнички орган свих Женских Покрета у нашој држави, а да се само један Женски Покрет налази у Словенској. У свима објавима, које смо распослали словенским женским друштвима, и обавестили их о листу то смо напоменули, и нисмо објавили словенски лист, већ „лист у латиници, који ће доносити и словеначке чланке и нотиче“. Стога је потпуно погрешна примедба, која се специјално мене ставља, да сам тако рећи народни издацик, што два члана нисам објавила на словеначком језику. С обзиром на то, што сам председница Аласане Ж.П. — а каква је размера међу словеначким друштвима и осталим већ сам казала — сматрам за своју дужност, да говорим и пишем тако, како ће ме лако разумети већи број жена. У овом случају сматрам језик само као прометно средство. У осталом морам рећи свима, да никад нисам био

национални шовинист, и да то нећу никада бити а да су ми у погледу национали шовинист, и да то нећу никада бити а да су ми у погледу национализма у намети увек речи Гиллардереве: „Von Humanität durch Nationalität, zur Bestätigung. Ко их разуме, нека се према њима равна у свакој прилици: када се тиче питања те врсте.

Неколико речи још онима, којима лист изгледа „превисоко“ писан, и онима, којима је нови лист „нижи“ и сматрају да је био часопис „Женски Покрет“ много бољи, т.ј. на вишем нивоу. По моме мишљењу тај недостатак листа је најлакше поправити. Знам да је тешко дати дефиницију шта се сматра за „високо“ писано, а шта за „ниско“, и с тога молим те критичаре да образложе своје захтеве. Најлакши је практични експеримент. Они, који би радо имали лист на вишем нивоу, нека напишу чланак и нотиче и тако да покажу шта мисле; они други, који би желели још популарније, нека унесу место тако. Уредништво би на основу таквог практичног искуства могло да се изјасне за један или други смер, и нећина ће одлучити.

Чуле су се такође примедбе, да није добро писати о стварима као што је и. пр. проституција. Ове примедбе су одавно речене. Да ли ћемо прикрити то велико зло ако га прегнито? Ми смо борбена организација са задатком, да без страха и без обзира на десно и лево кажемо јасно шта је штетно, и да исто тако јасно покажемо пут, које води побољшању. И баш о томе злу, које нагрива здраве колене породичног живота, који наноси директно или индиректно несрећу милиона жена, зар да о томе ћутимо ми?

На крају још неколико општих опази. Критикују, показује нам критиком бланки и сигурнији пут, али неће ваљна критика промишљена, непристрасна; критикује само онда, када се уверите да постоје стварни разлози за критику. Не будимо теоскопији и синтијари.

Критика, која само руши, а која уједно не показује како би се у даном моменту ствар могла и поправити, није благајна критика, није корисна за ствар, којућу служимо.

Љубљана

Анојина Штебо.

Коло Ср. Сестара у Сарајево

У овог апелимо Коло са својим одсежним хуманим радом мога да служи за пријем многим нашим друштвима у погледу истрајности и покретљивости.

На св. Три Јерарха (12. II) одржана је главна годишња скупштина. Из извештаја резултата: број чланова 6 почесних добротора 115, утемељена 268, редовних (35 Јуни) 252, по 2 лх. 130. У извештају је савиштен до девети чланак показују школе, од 13 лх. 14 без родитеља, које су бесплатне питомице друштва. Хумани рад креће се у давању потпора раздјелених на 40—50 сиротих жена; приређивањем дарова у одећу, обућу и т. д. сиромашним жани-

ма, питомица Шерт. Дома, Просветног, Конвикта Богословског, Руског Катедског корпуса и т. д. а то све од ручног рада вредних чланица које су на молбу у Коло кроз годину дана изјавиле. Као разне добротворне прилоге друштва је издало 19.327 Јуни. Сиротини пред Божић и Вакрес 5000 Јуни; стипендије ученици средњих школа 5450 Јуни; сталне потпоре 18.760 Јуни и т. д. да се збиља може рећи хумани рад К.С.С. савира прилике у многим породицама, даске у друштву, у држави.

Потпуно је износио 401.730.46 пара а субишти је 29.774.46 пара.

Управном одбору и његовој председници Г-ри Мари Павловић срдечно честитамо на успешном раду.

Из Народног Женског Савеза

Савима је нама позната велика оштрица инваљидских и чиновничких породица, који су остале без свога храноца и без средстава за живот. Разне организације и личности су достављале Н.Ж.С. конкретне случајеве, који најбоље карактеришу све последње ове велике неправде Н.Ж.С. је примио многобројне молбе, да изврши уједињено деловање и неправду исправи. У томе смислу Управа Н.Ж.С. је сазвала 26. фебруара једну ширну конференцију Савезних Друштва и осталих београдских организација, које се интересују овим питањем, у циљу договора да се покрене заједничка акција, ради побољшања положаја ових наших чланова. Савезницих друштвима, у конференцији су учествовали: Срединни Одбор Инавалда, Главна Управа Професорског Друштва, Југословенско Учитељско Удружење, Главни Чиновнички Савез и Удружење Пензионера.

На конференцији је прво претресано питање пензија чиновничких породица. Услед двојаког тумачења чл. 240 новог чиновничког закона оспорава се право на очево пензију кћерима државних чиновника, који су навршили 23 год. а чији је отац умро после ступања на снагу новог чиновничког закона. Министарство одговорило је, да је право на пензију, да нови закон не одузме право на пензију, да нови чиновнички закон не оспорава право на пензију оних кћерима државних чиновника, које су право стекле пре ступања на снагу новог закона, а Главна Контрола је стала на гледиште да је нови закон одузме право на пензију свима кћерима државних чиновника, које су стекле право на пензију према старом закону, који је отац умро пре ступања на снагу новог чиновничког закона.

На заједничкој конференцији је донета одлука, да се упути Државном Савету један меморандум, у коме ће се пледирати да Државни Савет стане на гледиште наших чланова, који се налазе на гледишту старог закона.

Друго питање, које се дискутовало, било је бодно стање чланова инваљидских породица, а нарочито матера потпуног хроничног, које су данас приморане живети од 30 до 40 дан. месечне инваљидске потпоре, које примaju од државе. Председник Инавалдског Удружења је извршао најбоље доказао, у какви су бедним приликама породице наших најзаслужнијих грађана.

Треће питање, које се дискутовало, било је питање тешког положаја чиновничких породица ван територије Србије и Црне Горе, које су по старој јерархији примале потпоре, а која им је по ступању на снагу новог закона такође одузета.

На крају је уједињено донета следећа одлука:

Да се Господину Министру Финансија упуте следећи захтеви:

1) Да Господин Министар Финансија унесе у Финансијски Закон одредбу, по којој ће се предвидети додаток на скупоплати инваљидских и инваљидских породицама.

2) Да се унесе одредба у Финансијски Закон, по којој ће се омогућити исплата потпоре оним члановима чиновничких породица који су ступањем на снагу новог закона изгубили право на пензију родитеља, а нису у физичкој могућности да заступу свој животни износ потпора да им се издаје за одређено време из буџетске познице за пензије.

На конференцији је закључено, ако Господин Министар Финансије не изиђе на сусрет овој молби, да удружени организације са Н.Ж.С. одрже конференцију, на којој ће се изјаснити о потреби реформе и извршиће одлуку, да се упути апел. Народно Женско Друштво у циљу побољшања положаја породицама једног великог дела наших заслужних грађана.

гађаја људског делања, да га више некада неће бити. Н. Ј.

Унутрашња политика

Извештај Финансијског одбора о прелуду буџета државних прихода и расхода са финансијским законом за буџетску 1927-28 годину примљен је у начелу. Финансијским законима влада добила овлашћење да решава врло важне проблеме народног живота. Тога ради ствари се стручни одбор од једанаест посланика (да би се осигурала већина) и осам стручњацих који замењује законодавном трупом.

Унутрашњарски Савет примио је већа одлукама Финансијског одбора. Интересантно је, да су сва дуготрајна нареду храну сиромашном и пострадалу народу за време неролике у Црној Гори, Херцеговини и Далмацији изабрлана.

Предаја потпуног против Г. Божке Мак-

симовића, министра Унутрашње, Део, одложено је на извесно време, можда до краја буџетске дебате. Изгледа да том одлуком предаје потпуног од стране демократа нису стране скривени разлози који се воде између радикала и демократа о евентуалном улажењу демократа у владу. Или је можда све срачунато на добијање у времену, да се у том међувремену једна задарана комбинација за владу неће бити — да напаша комбинација. Из ове нове комбинације по многим знацима не искључују ни радикалне, и ако се код радикала до скоро говорило да се са радикалним не жели никак радиати и да је неопходно да се радиати са радикалним.

У сваком случају идемо ка новој влади, која је по реду већ не зна са које, што постаје веома негодно и за земљу изнутра и споља.

1919/20

У овом је случају кривица била дакле на страни мужа — и она се је дала лијепо исправити, али чијесу кривица била

